

Baggrund

1.1. Auktionslederloven¹ indeholder regler om beskikkelse af auktionsledere, auktionslederens sikkerhedsstillelse for eventuelt erstatningsansvar, auktionslederens pligt til at føre en auktionens bog, auktionslederens agtpågivenhed over for eventuel manglende lovlig adkomst til genstande og om klager over auktionsledere. Loven indeholder endvidere nærmere regler om afholdelse af auktion, herunder om auktionslederens bekendtgørelse af auktionen, udarbejdelse af auktionens katalog, afgivelse af hammerslag og fremme af auktionen med behørig orden mv. Overtrædelse af reglerne i auktionslederloven eller af de regler, der er fastsat i medfør heraf, straffes med bøde.

Der er med hjemmel i auktionslederloven udstedt en række administrative forskrifter, der har praktisk betydning for afviklingen af offentlige auktioner. Det drejer sig bl.a. om instruks for auktionsledere nr. 211 af 2. juli 1935 med senere ændringer samt bekendtgørelse nr. 244 af 24. maj 1935 om auktionslederens sikkerhedsstillelse, vederlag m.m. med senere ændringer.

1.2. Auktionslederloven er i vidt omfang uændret siden den oprindelige hovedlov fra 1935, og loven og de administrative forskrifter, der er udstedt med hjemmel heri, indeholder en række utidssvarende regler.

Auktionslederloven finder alene anvendelse på (frivillige) auktioner, der er tilrettelagt med henblik på, at en væsentlig del af de bydende normalt er til stede på auktionsstedet. Loven finder således bl.a. ikke anvendelse på auktioner, der afholdes over internettet.

Der har bl.a. fra auktionsbranchens side været udtrykt ønske om, at internetauktioner bør sidestilles med auktioner, som afholdes på et fysisk sted. Udbredelsen af internetauktioner har aktualiseret spørgsmålet om, hvorvidt visse dele af auktionslederloven – f.eks. reglerne om auktionslederbeskikkelse, auktionslederens sikkerhedsstillelse og pligter – bør udstrækkes til at omfatte internetauktioner, og om der herudover er behov for at fastsætte særskilte regler for internetauktioner.

Det har bl.a. været foreslået, at der med henblik på at modvirke salg af stjålne genstande på internetauktioner fastsættes regler om, at sælgere af

¹ Lov om offentlig auktion ved auktionsledere, jf. lovbekendtgørelse nr. 191 af 9. april 1986 som ændret ved lov nr. 385 af 22. maj 1996 og lov nr. 1018 af 23. december 1998.

genstande på internetauktioner forpligtes til at oplyse navn, adresse og bankkonto, således at politiet kan få adgang til disse oplysninger.

Endvidere har der i forskellige sammenhænge været peget på, at en revision af auktionslederloven, herunder en udvidelse af (visse af) lovens regler til at gælde for internetauktioner, vil kunne være et middel til bekæmpelse af handel med piratkopierede varer, ulovligt eksporterede kulturgenstande mv.

2.1. Loven om handel med brugte genstande samt pantelånervirksomhed² indeholder regler om selvstændig virksomhed ved handel med brugte genstande, der ikke sker som et sædvanligt led i en handelsvirksomhed med nye genstande eller i en håndværks- eller industrivirksomhed samt regler om pantelånervirksomhed. Det drejer sig bl.a. om regler om bevilling til at drive sådan virksomhed, om politiets adgang til at føre tilsyn med bevillingshaverne, straffbestemmelser mv. Efter loven kan der kun meddeles bevilling til handel med brugte genstande, som finder sted fra et fast forretningssted med særskilte forretningslokaler.

Visse former for handel er ikke omfattet af lovens anvendelsesområde. Det gælder bl.a. handel med eller køb af registreringspligtige motorkøretøjer og handel med bøger og frimærker. Det samme gælder opkøb, der ikke sker på fast forretningssted, af genstande, der udelukkende afhændes til næringsdrivende til videresalg eller forarbejdning. Loven gælder endvidere ikke for udlånsvirksomhed, der udøves af banker mv.

Formålet med loven er at forebygge belåning og afsætning af stjålne varer, herunder gennem en effektiv politimæssig kontrol med handel med brugte genstande. For så vidt angår pantelånervirksomhed, er formålet desuden at forhindre misbrug og udnyttelse af virksomhedernes kunder.

Der er med hjemmel i loven udstedt en række administrative forskrifter, der har praktisk betydning for driften af virksomhed omfattet af loven. Det drejer sig bl.a. om bekendtgørelse nr. 7 af 9. januar 1969 om handel med brugte genstande samt pantelånervirksomhed med senere ændringer, hvori der er fastsat nærmere regler om bevillingshavernes forpligtelser, herunder i forhold til at føre forretningsbøger, udvise agtpågivenhed i relation til stjålne genstande, indretning af forretningslokaler mv.

² Jf. lovbekendtgørelse nr. 216 af 17. februar 2014 som ændret ved lov nr. 736 af 25. juni 2014.

Det følger endvidere af bekendtgørelsen, at tilsynsbestemmelserne i lov om handel med brugte genstande mv. finder anvendelse på handel med en række nærmere angivne brugte genstande (cykler, smykker, ure, tøj, musikinstrumenter, radio-/tv-apparater, kameraer mv.), uanset om genstandene sælges som led i en virksomhed, som i øvrigt er omfattet af loven.

2.2. Som det er tilfældet i forhold til auktionslederlovgivningen, er loven om handel med brugte genstande samt pantelånervirksomhed i det væsentligste uændret siden den oprindelige hovedlov fra 1966, og loven og de administrative forskrifter, der er udstedt med hjemmel heri, indeholder en række utidssvarende regler.

Den samfundsmæssige og teknologiske udvikling indebærer, at en meget væsentlig del af den almindelige handel, herunder handel med brugte genstande, i dag foregår via internettet. Endvidere omfatter handel med brugte genstande i vidt omfang andre genstande end ved lovens indførelse, herunder elektroniske produkter som f.eks. mobiltelefoner, computere mv. Disse omstændigheder giver i praksis anledning til en række afgrænsnings- og fortolkningsspørgsmål.

Særligt lovens krav om et fast forretningssted med særskilte forretningslokaler giver anledning til vanskeligheder i forhold til internethandlende, som ikke nødvendigvis har et sådant fast forretningssted, og derfor ikke kan få bevilling til handel med brugte genstande. Den udbredte handel med brugte genstande på internettet, hvor politiets kontrolmuligheder umiddelbart er mere begrænsede, giver endvidere anledning til at overveje, om der er behov for at tilpasse reglerne om politiets kontrolbeføjelser.

Herudover kan det bl.a. overvejes, om lovens regler om pantelånervirksomhed fortsat har relevans i dag, hvor lånoptagning snarere sker via pengeinstitutter eller finansieringsselskaber end ved pantsætning af effekter.